

Prosinec 2018

Nejkrásnější hudba je lidský smích.

Jan Werich

Adventní jarmark

Vážení a milí koordinátoři a rodiče, velmi všem děkuji za spolupráci a za opravdu krásnou a pohodovou adventní atmosféru, kterou se vám podařilo na našem jarmarku vytvořit.

Děkuji také rodičům, kteří

nám pomohli prodávat na stáncích výrobky z chráněných dílen.

Každý rok nás něčím překvapíte a inspirujete a ani letošek nebyl výjimkou. Naše výrobky a dílničky jsou opravdu jedinečné, což dokládá i nebyvalý zájem externích prodejců, pro které je čest prodávat na našem jarmarku a hlásí se již rok dopředu.

Děkuji za pomoc při realizaci našeho jarmarku, za plné nasazení a trpělivost, za výborné občerstvení, punč a dárky do tomboly a vůbec za vše, abychom si jarmark prožili v krásné atmosféře nadcházejících Vánoc.

Byli jste opět všichni skvělí a těším se na další spolupráci.

Magdaléna Kubínová Šebelková

WALDORF 100 – 2. díl

Ernst August Karl Stockmeyer

V seriálu „Waldorf 100“ Vám budu představovat nejdůležitější osobnosti, které stály u zrodu první waldorfské školy ve Stuttgartu. Po boku zakladatele Emila Molta a duchovního otce waldorfské pedagogiky Rudolfa Steinera stál muž, který zastával pozici správce školy. Jednalo se tehdy o třiatřicetiletého přírodovědce Karla Stockmeyera, který se v rámci učitelského kolegia veřejně a aktivně zabýval otázkami školské politiky.

Na základě knihy „Filosofie svobody“ Rudolfa Steinera rozvinul nezávislé myšlenky o duchovním uspořádání německého školství. Tyto své myšlenky také veřejně publikoval. Emil Molt ho v této době oslovil, zasvětil ho do plánů na založení svobodné školy ve Stuttgartu a požádal ho o podporu.

Stockmeyer nejprve vystupoval pouze jako organizační a koncepční poradce a pomocník. Rudolf Steiner s ním několikrát vedl rozhovor a žádal ho, aby se s touto iniciativou pro založení první svobodné školy spojil i po stránce pe-

dagogické, a aby se nechal uvolnit ze státních služeb. Stockmeyer tak nakonec učinil.

Při zpracování prvního učebního plánu velmi zápasil s názory Rudolfa Steinera, který se nechtěl opírat o obvyklé osnovy. Rudolf Steiner chtěl naopak navrhnout něco zcela nového a svěbytného. Stockmeyer si nejprve nedokázal představit nic jiného než staré známé osnovy, nakonec se ale přemohl a s napětím a vytrvavě čekal na návrhy Rudolfa Steinera. Stockmeyer se zároveň rozhodl, že se postará o budoucí kolegium

učitelů a vydal se na „objevnou cestu“. Rudolf Steiner s oblibou říkal, že „byl vyhledavačem učitel-
ských hvězd“. V srpnu roku 1919 se Stockmeyer přestěhoval z Mannheimu do Stuttgartu přímo do školní budovy. Organizoval pří-
pravné učitelské a další jiné kurzy pod vedením Rudolfa Steinera, staral se o zajištění stavby, mobili-
áře, učebních pomůcek, rozvrhu,

vedení učitel-
ské
konference,
komunikace
se školními
úřady. Vzal
si na starost
celou správu
školy.

Jako učitel se zaměřil na výuku přírodo-

vědných oborů v nejvyšších ročnících. V učebním plánu se nejvíce zabýval tématickým okruhem „Nauka o životě a technologie“. Díky němu bylo do výuky zařazeno zeměměřičské praktikum. Stockmeyer byl prostředníkem mezi Rudolfem Steinerem a učitel-
ským kolegiem. Vůči Steinerovi vystupoval vždy neobyčejně suverénně. Steiner si přál, aby i on získal doktorát jako Stockmeyerův

kolega Herbert Hahn. Ten ale při svém neskutečném pracovním nasazení a objemu práce nemohl na nějaký doktorát vůbec pomýšlet. Své přírodovědecké zájmy a otázky upozadil, místo toho se plně oddal zakládání waldorfské školy a jejímu organizačnímu vedení. Právě Stockmeyerovi první waldorfská škola vděčí za to, že se jí organizačně dařilo a že měla dobré vztahy s úřady. Obrovskou práci odvedl v rámci školské správy, kterou postavil na spolupráci se spolkem rodičů a přátel školy, který školu financoval. V hospodářsky nejobtížnějších letech 1922 až 1923 zkoncipoval stovky a stovky písemných žádostí na německé a jiné zahraniční podporovatele školy. Kdo ví, zda by škola bez této aktivity vůbec přežila.

Stockmeyer zůstal waldorfské škole věrný až do jejího vynuceného uzavření v roce 1938 a s plným vědomím doprovázel její rozpuštění. V roce 1940, když se ucházel o místo učitele, napsal do žádosti o přijetí zcela pravdivě a s velkou odvahou: „Práce na waldorfské škole, kterou do roku 1925 vedl samotný Rudolf Steiner, vynikající německý filozof, duchovní vědec a průkopnický pedagog, mi dala nebývale silné a podpůrné podněty a zkušenosti,

kteří bych nemohl získat jinde než na této škole, a které považuji pro veřejné školství za velmi cenné a těmto budu zavázán do konce svého života“. V odborném posudku, který ve stejné době vystavila NSDAP (Národně socialistická německá dělnická strana), se píše: „*Stockmeyer byl fanatický anthroposof. Byl rozhodujícím činitelem v anthroposofickém vedení waldorfské školy, byl členem správní rady a vedoucím místních skupin pro vznik waldorfských škol. Vždy ostře vystupoval proti národnímu socialismu, i po převzetí moci. Má hlavní podíl viny na odmítavém postoji učitelstva waldorfské školy proti národnímu socialismu. Z hlediska jeho světového názoru a politického postoje je jako učitel zcela neakceptovatelný.*“ Nakonec dostal učitelské místo v městě Königsfeld, ale jeho kompletní anthroposofická knihovna byla gestapem zkonfiskována. Po roce 1945 pomáhal se zakládáním nové waldorfské školy ve Freiburgu. Až do své smrti v roce 1963 žil v městečku Malsch a zabýval se pedagogickými otázkami z hlediska duchovní nauky o člověku.

Článek z německého časopisu „Erziehungskunst 10/2018“ přeložila
Kateřina Kozlová

Známí absolventi waldorfských škol – 1. díl

V létě tohoto roku jsem si připravovala učební materiály pro výuku německého jazyka pro první ročník právě vzniklého lycea. Protože lyceum navštěvují i absolventi jiných než waldorfských základních škol, chtěla jsem je seznámit s tématem první waldorfské školy a představit jim několik známých absolventů tohoto již skoro stoletého pedagogického konceptu. Díky kolegům ze Severní Ameriky a z Evropy jsem narazila na seznam celosvětově známých absolventů waldorfských žáků a i tzv. známých „waldorfských rodičů“. Byla by škoda, kdybyste se, milí rodiče a milí žáci, nedozvěděli, k jaké zajímavé společnosti jste se připojili.

Z fotografií jste jistě poznali, že absolventi waldorfských škol se uplatňují ve všech profesních oborech. Jsou mezi nimi úspěšní a známí spisovatelé a spisovatelky, herci a herečky, sportovci a sportovkyně, novináři a novinářky, designéři a designérky i politici. V tomto čísle Zvonku bych Vám ráda představila známého absolventa waldorfské školy z norského Osla.

Jens Stoltenberg vyrostl v rodině politiků a diplomatů. Narodil se 16. března 1959 v Oslu jako syn genetičky Karin a právníka Thorvalda Stoltenberga. Otcova rodina pocházela původně ze Severního Německa, které opustila v 18. století a přesídlila do Norska. Jak rodina ze strany otce, tak i ze strany matky byla politicky angažovaná a členové rodin byli stoupenci Norské dělnické strany (*Det norske Arbeiderparti – DnA*). Když se Jens narodil, jeho otec Thorvald vstoupil do diplomatických služeb norského krále. Jens tedy vyrůstal nejen v Norsku, ale i v Bělehradu a San Franciscu. Otec Thorvald Stoltenberg se stal jedním z nejvíce prominentních politiků v Norsku. Byl velmi uznávaným ministrem zahraničí. Matka Karin také nezůstala u pů-

vodního povolání a stala se státní tajemnicí ministerstva obchodu. Starší sestra Jense Stoltenberga, Camilla, byla v roce 2012 jmenována generální ředitelkou Norského institutu pro veřejné zdraví. Jens Stoltenberg byl vychován v duchu waldorfské pedagogiky. V letech 1966 až 1975 navštěvoval základní školu waldorfskou v Oslu.

Jens Stoltenberg byl ve svém mládí silně ovlivněný socialismem a komunismem. Dokonce jako teenager zpíval písničky proti NATO z brožurky, která měla na své titulní straně ruského bolševického vůdce Lenina. Sám Jens Stoltenberg si vzpomíná, že zpíval písně, aby Norsko vystoupilo z NATO. Z biografie nynějšího generálního tajemníka NATO je tedy zřejmý tento zvláštní paradox jeho politického vnímání v mládí a v současnosti. Vše potřebuje svůj čas a vývoj. Když byl mladým stoupencem Norské dělnické strany, angažoval se v demonstracích proti válce ve Vietnamu. Při jedné z nich účastníci házeli v Oslu kameny na budovu americké ambasády a rozbili několik oken. Dnes jsou i pro Jense Stoltenberga Spojené státy největším spojencem. V letech 1985 až 1989 byl sou-

časný šéf Aliance předsedou mládežnické organizace „Arbeidernes Ungdomsfylking“ Dělnické strany. Podle několika zdrojů měla v minulosti na Stoltenbergovy politické názory vliv hlavně jeho sestra Camilla, která byla členkou marxisticko-leninské skupiny s názvem Rudá mládež.

Názory na Severoatlantickou alianci změnil Jens Stoltenberg až koncem 80. let, přitom jeho země je členem paktu od samotného počátku, tedy od roku 1949. Jens Stoltenberg se vypracoval přes ministra životního prostředí, ministra průmyslu a ministra financí až k roli premiéra. Přes neúspěch jeho politické strany z roku 2001 ji dokázal vyvést z největší krize. V parlamentních volbách 2005 strana již zaznamenala obrovské zlepšení volebního výsledku a získala většinu parlamentu spolu s dalšími stranami levého středu. Jens Stoltenberg byl v letech 2005 až 2013 norským premiérem. A od října 2014 se stal generálním tajemníkem NATO. Po teroristickém útoku na ostrově Utoya Jens Stoltenberg prohlásil: „Naší odpovědí na násilí je a bude ještě víc demokracie a ještě víc lidskosti.“

Zpracovala **Kateřina Kozlová**

Může být úklid duchovní praxí?

Dne 4.12. jste v naší škole mohli navštívit přednášku paní Lindy Thomas, která se zabývá (nejen) spirituálními aspekty úklidu. V rámci předvánočního ladění...

Paní Linda Thomas pochází z Jihoafrické republiky, ale již řadu let žije ve Švýcarsku, kde v roce 1988 založila úklidovou firmu, která měla na starost mj. i úklid v Goetheanu a na Klinice Ily Wegman.

Úklidem se začala zabývat proto, že měla malé děti, kterým chtěla dopřát vzdělání ve waldorfských školkách a školách a jediná práce, kterou si mohla přivydělat, byl noční úklid. Vzhledem k tomu, že trávila část většiny nocí úklidem, o samotě a v tichu, měla dost prostoru pro přemýšlení, proč a jak tuto práci dělat a rozhodla se, že ji bude mít ráda. A začala zkoumat úklid z různých pohledů.

Linda Thomas říká, že dva ze základních důvodů vzniku ne-

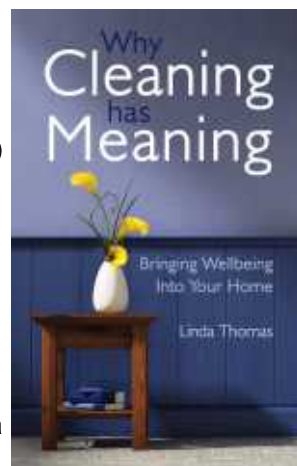
pořádku jsou ty, že máme moc věcí a nemáme pro ně prostor a že dáváme věci na dočasná místa – teď něco nesu a odložím to s tím, že to na tohle místo sice nepatří, ale že to tam dám později... Je fajn v tomto směru cvičit sebezpozorování – kam věci dávám a patří tam skutečně?

Úklid by měl obsahovat dva principy – vidět to, co je potřeba udělat, a vědět, jak to budu dělat. A základním důvodem úklidu by mělo být vědomé vytváření prostoru, ve kterém mohou děti prospívat a rozkvétat. Je rozdíl mezi domem, ve kterém žijeme a domovem, ve kterém se nám daří.

Úklid pro Lindu Thomas také znamená vědomý kontakt se živly a jejich bytostmi – když zametáme a čistíme podlahy, vstupujeme do kontaktu se živlem země, při vytírání a omývání nám pomáhá voda, při větrání a použití éterických

olejů (třeba kápnutím do vody na mytí) nám svým velmi očišťujícím efektem pomáhá živel vzduchu a oheň do úklidu vnášíme svou aktivitou a třeba i láskou a nadšením.

A pokud uklízíme sami rádi, rády se k nám přidají i děti (které ale mohou mít samozřejmě k úklidu různý přístup, i přiměřeně k věku – dětem v pubertě můžeme maximálně nabídnout, že jim můžeme s úklidem pomoci, pokud budou chtít ;-)). Rodina Lindy Thomas se prý na úklidu domluvila tak, že si vždycky v pátek odpoledne s mužem a oběma dětmi vyhradili hodi-

nu, rozdělili si dům na čtyři sektory, každé dítě si vybralo, který sektor chce uklízet, domluvili se, co a jak udělat, všichni si vzali potřeby na úklid a po hodině, kdy všichni uklízeli, byl dům (240 m²) uklizený. Kromě toho si zvykli vždy večer před odchodem do ložnice obhlédnout společný prostor, každý si pak rychle poklidil nebo odnesl své věci, aby prostor zůstal upravený a čistý. Dům je vnímán jako živý organismus, který potřebuje péči, aby v něm bylo všem dobře. Tyto návyky prý zůstaly dětem i do dospělosti.

Navíc Linda Thomas uklízí jen ekologicky – vystačí si se čtyřmi základními potřebami – s něčím kyselým, zásaditým, neutrálním a brusným. V praxi to vypadá tak, že má tři barevně rozlišené rozprašovače (o objemu cca 1 l): v jednom má vodu na navlhčení povrchů, které potřebuje omýt, ve

druhém dá do litru vody polévkovou lžičku kyseliny citronové na odvápnění vodního kamene apod. a ve třetím opět v litru vody rozpustí lžičku sody – na mastné kuchyňské povrchy. Sodu i kyselinu citronovou lze koupit i ve větších množstvích, vydrží pak velmi dlouho a je to levný úklidový prostředek. Z brusných potřeb používá břitvu / žiletku na sklo u trouby, cákance od barvy na oknech, vosk, žvýkačky apod. a nerezovou měkkou drátěnku na vodovodní baterie a usazeniny ve sprše. K tomu sada utěrek z mikrovlákna, které používá vlhké, ne mokré a kartáček na odtoky umyvadel a o moc víc prý není potřeba. Já můžu potvrdit, že uklízím podobně, jen většinou používám ocet místo kyseliny citronové a opravdu funguje velmi dobře.

Přednáška byla velmi inspirativní, obzvláště v předvánočním ča-

se, kdy je fajn zpomalit a uvědomit si, proč vlastně uklízíme a co nám to přináší.

A nakonec jeden tip pro nadcházející zimní sezónu – když děti onemocní, je dobré jim uklidit pokojíček a čistě povléknout postel, abychom pozvali uzdravující síly do upraveného prostoru. Při úklidu na klinice Ity Wegman prý byly dobře uklizené pokoje důležitou součástí terapie.

Pokud by vás myšlenky paní Thomas zaujaly, některé inspirace jsou i na jejich stránkách www.lindathomas.org. Také vydala knihu *Why cleaning has meaning*.

Kateřina Bílá

Večery s waldorfskou pedagogikou aneb Krátký exkurz do výuky v 1. waldorfské třídě

Přicházíme do třídy. Podél stěn jsou uspořádané do oválu židle. Je jich docela dost. Dokonce se zdá, že je jich přesně podle počtu účastníků prvního večerního „sezení“ s waldorfskou pedagogikou. Poznávám známé tváře rodičů z prvních tříd. Je zde také silná enkláva rodičů ze školky, ale i těch, kteří už mají doma děti starší.

Paní učitelka Kateřina Kozlová nás vybízí, abychom si představili obchod, kam jsme chodili za dob našeho mládí nakupovat. Vybau-

Foto 5x: Dana Hanžlíková Vašková

je se mi stará komunistická „sámoška“ s drátěnými nákupními košíky, centrálním mlýnkem na kávu v prostoru za pokladnami

a celkově ponury obchod skýtající základní potraviny a pár konzerv. V následující reflexi vyjde najevo, že máme všichni dost podobné vzpomínky. Co ale naše děti? Kolik se toho na ně nyní valí? Stíhají všechny ty vjemy kolem sebe zpracovat?

V dalších minutách rozebíráme základní principy waldorfské pedagogiky, kterážto je postavena na vývoji dítěte a zakládá si na indivi-

duálním přístupem k dítěti. Co to však ten **individuální přístup** znamená? Je to snad snaha rozmlouvat s každým dítětem zvlášť a podle jeho aktuálních potřeb přispůsobovat výuku a svůj přístup

k němu? NE! Individuální přístup, tak jak ho chápe waldorfská pedagogika, znamená „Dát dítěti tolik prostoru a času, aby k tomu, k čemu má dojít, dospělo samo v ten správný čas.“ Přičemž významnou roli zde hraje **kvalita času**.

Aby nezůstalo jen u řečí, byť jakkoli poučných a inspirujících, rozdělujeme se na tři skupinky. Čeká nás praktická část, kde si budeme moci sami vyzkoušet, co zažívají a prožívají naše děti. Postupně jsme „proškolení“ v teorii i hře na pentato-

nickou flétnu, máme možnost soustředit svou mysl při vykrvňování kruhu, oválu i osmičky, zažijeme fyzickou výuku němčiny a matematiky, až se z toho tak trochu zpotíme, ale dobře se při tom všichni bavíme.

Na konci večera si mohou jen povzdechnout. Škoda, že taková škola nebyla k máni v době mého vyrůstání ☺.

Eva Bínová

Sobotní seminář s Godim Kellerem očima maminky žáka WŠ

Na úvod bych chtěla zmínit, že nejsem zrovna novinářský typ, chtěla bych jen ze svého pohledu napsat pár postřehů a pocitů ze semináře s Godim. Již jednou před nějakou dobou jsem měla to štěstí být přítomna na Godiho přednášce, a tak jsem se těšila na jeho autentický a přátelský projev a bohaté životní zkušenosti s waldorfským vzděláváním. Název přednáškového bloku „Bez hranic není svoboda“ napovídá, že se hovořilo hlavně o tom, jak vyvážit svobodu dítěte s výchovnými metodami a snahou rodičů vymezit chování dítěte a jeho život určitými hranicemi. Již na začátku mne Godi uklidnil tím, že kolik rodičů, tolik výchovných metod a přístupů. Každý rodič je originál a vychovává dítě svým vlastním způsobem, což je úplně v pořádku. Je lepší být ve výchově a přístupu k dětem autentickým člověkem než se snažit splnit nějaké poučky z příruček a podobně. Určitě pro mne nová myšlenka, se kterou souhlasím, je to, že vzdělávání a výchova dítěte je ve skutečnosti (nebo by měla být) práce rodiče sám(a) na sobě, práce s vlastním sebevědomím a kultivace vnitřní síly. Pedagogika je vlastně práce na své vlastní proměně.

Nejvíce si toho můžeme všimnout v případě, že se dítě (a s ním i my) dostane do nějaké krizové situace. Určitě je výzva pro nejednoho rodiče v těchto situacích zůstat v klidu a nepodléhat panice, což našemu dítěti pomůže

nejvíce. Také v obdobích, kdy dítě stagnuje ve vývoji, je dobré zůstat v pohodě a čekat. Je to období potenciálu, které je pro dítě také důležité. Měli bychom mít na paměti, že dítě je jako semínko, které má potenciál být samostatným jedincem se svým budoucím samostatným životem. Ve všech obtížných situacích bychom dítěti měli dávat najevo, že mu důvěřujeme a že všechny těžkosti určitě zvládne. Každá krize je jen přechodné období a jednou skončí. S dětmi je to stejné, jako s dospělými, když prožívají nějaké těžké období (problémy v rodině, rozvod rodičů, ztráta blízkého člověka apod.), také prožívají emoční výkyvy, neví, co dál a mohou se chovat nezvladatelně. Jak už jsem psala, je důležité zůstat v klidu, a být dítěti oporou. Godi popsal také hlavní krizová období v dětském věku. První je kolem třetího roku dítěte a je krizí vlastní identity. Objevuje se slovo JÁ. Dítě se začíná vůči rodičům vymezovat a říkat NE, což si často rodiče špatně vysvětlují tím, že má dítě jiný názor a s dětmi diskutují, snaží se jim různě vysvětlovat následky jednání apod., což není vůbec k ničemu. Děti ještě v tomto věku kauzalitu nechápou a potřebují jasné instrukce a hranice. Další období tzv. Rubikonu se vyznačuje hlavně tím, že dítě objevuje samo sebe, uzavírá se, začíná si uvědomovat smrtelnost a konečnost. V tomto období je nejdůležitější tu být pro dítě přítomen, odpovídat na

otázky a dítě obejmout, pohladit apod. Samozřejmě nejvýraznějším krizovým obdobím je puberta, což je pro rodiče velká výzva v sebeovládání. Nejdůležitější je zůstat v klidu, zachovat si autenticitu a dát dítěti najevo, že ho posloucháme a vnímáme, i když máme třeba jiný názor a jiné zkušenosti. A nezapomínat na humor.

Samozřejmě že Godi svou přednášku špičkoval příklady ze svého života, života svých přátel a rodiny, ale to už by bylo na dlouhý článek. Podle mne důležité poselství pro všechny rodiče je to, že vzděláváme a vychováváme především vlastním příkladem a ne chytrými řečmi. Lepší než tresty je určitě učit děti následkům jejich jednání, ale nenutit děti cítit pocity, které nemají nebo vydírat svými vlastním emocemi. Hlavní je důslednost a nedělat za děti věci, které jsou jejich povinností. (Což je výzva pro mne.)

Děkuji Ondřejovi Suchanovi, že nám také dopřál možnost si pěkně zazpívat a pro příště bych si přála hlavně více účastníků z řad rodičů.

Linda Mikulová

Foto x: Dana Hanzliková Vašková

WOW-Day 2018

Tento rok nám bylo přáno v mnoha ohledech...

Na úterní dopoledne 6. listopadu 2018 jsme si zamluvili půlku náměstí, abychom v rámci celosvětové charitativní akce WOW-Day pomohli získat peníze pro děti v jiných waldorfských školách, které však mají mnohem těžší životní podmínky. Loni jsme sbírali papír, avšak letos vyhrál nápad uspořádat pohybově zajímavé aktivity

především pro předškolní děti. Oslovili jsme mateřské školy z Českých Budějovic i přilehlých obcí.

Žáci druhého stupně spolu se svými učiteli připravili mnoho disciplín. Děti pak sbíraly razítka na zadní stranu plakátu. Kromě toho bylo možné nechat si vyčistit boty nebo vplést copánek

Foto 7x: Dana Hanzliková Vašková

do vlasů. Copánky dokonce zaujaly i některé hochy. Nemohla chybět ani mandala, která postupně vznikala z drobných mincí.

Slunce a teplé počasí jistě přispělo k celkové příjemné atmosféře a úspěšnému výsledku letošního WOW-Day. Děkujeme všem, kteří jakkoli pomáhali s přípravou, a samozřejmě všem, kteří přispěli finančně. 6692 Kč již bylo odesláno na účet asociace waldorfských škol v ČR a odtud popuťuje spolu s vybranými penězi

z dalších českých waldorfských škol německé organizaci Freunde der Erziehungskunst, která peníze přerozděluje na konkrétní projekty. Koho by zajímalo víc, může se kouknout na stránky této organizace:

www.freunde-waldorf.de.

Za přípravný tým WOW-Day
Eva Sokolová

WOW-Day na lyceu

Žáci a žákyně prvního ročníku lycea se v letošním školním roce poprvé seznámili s akcí Waldorf One World Day. Třída pochopila základní filozofii tohoto celosvětového počínu. V mnoha zemích totiž nejsou waldorfské školky, školy a jiná anthroposofická zařízení finančně podporována státem. WOW-Day je tedy příležitost, kdy mohou žáci a žákyně z waldorfských škol spojit síly a výdělkem z nejrůznějších aktivit podpořit děti a dospívající v zemích, kde mají složitější podmínky pro založení a provoz waldorfského školství.

Na střední škole mohou žáci přispět i formou jednodenních brigád nebo prací všeho druhu, za niž obdrží finanční odměnu. Naši „desáťáci“ se letos rozhodli pro pomoc v Centru sociálních služeb Emausy na Dobré Vodě u Českých Budějovic. Po domluvě s paní ředitelkou Martinou Primakovou jsme se rozhodli pomoci všem pracovníkům a klientům s přípravami na rozsvícení vánočního stromu. Tento den proběhl 6. prosince.

Po příjezdu do Centra jsme se přivítali se zaměstnanci a s několika klienty Centra, kteří nás srdečně přivítali v místní kavárně.

Foto: Eva Mágrová

Zde jsme pomohli se strojením stromečku. K dispozici jsme měli krásné slaměné ozdoby a řetězy. Při práci jsme stihli už i první rozhovory se seniory. Ti nejen přihlíželi, ale dávali nám i dobré rady. Nejzajímavější byla jejich vyprávění ze života. Mnohé příhody nás chytly za srdce. Po ustrojení tří vánočních stromů jsme pokračovali ve výzdobě venkovních truhlíků. Několik žákyň se přesunulo do místního výtvarného ateliéru a pustily se do výroby vánočních papírových ozdob, kterými pak následně vyzdobily okna Centra.

V době poledního klidu se všichni zapojili do mohutných příprav na odpolední slavnost. Bylo třeba připravit pohoštění, nápoje, jednu

místnost jsme proměnili v jarmareční tržiště. Výrobky seniorů a personálu jsme připravili k prodeji. Někteří z nás si tak zakoupili pěkný vánoční dárek. Na závěr jsme obdarovali všechny klienty drobnými vánočními dárky.

Díky této příležitosti jsme měli možnost nejen smysluplně podpořit celosvětově známou charitativní akci WOW-Day, ale poznat i jedno ze zařízení, jehož zaměstnanci s neskutečným zájmem a nadšením poskytují sociální a ošetřovatelskou péči. Děkujeme všem za tuto zkušenost.

**Kateřina Kozlová
a Tomáš Avramov**
ročníkoví učitelé 10. třídy

Měsíční slavnost 14. listopadu 2018

Tentokrát dali pod pokličku své každodenní práce nahlédnout spolužákům a rodičům žáci deváté, šesté a obou třetích tříd. A tak se už od osmé hodiny ranní linul z hrců a pánviček zpěv, hudba i tanec, počítání, tleskání i dupání, jazyky všeliké, nejen český, rej bubínků i hůlek takřka kouzelných.

Coby předkrm (dalo by se říci lokální) podávali deváťáci Žalmanovu píseň *Jdem zpátky do lesů*. Poté jsme se přenesli na druhou polokouli, třetí třídu totiž navštívil v hodině anglického jazyka opravdický Američan a přišla řeč i na téma, čím vším se v USA obkládá pizza. Třetíáci ochucovali, až ochutili, a tak diváky o výsledný pokrm neochudili.

Jsme zvyklí a poučení, že ve waldorfské pedagogice není nic samoúčelné. I předmět jako matematika je provázen pohybem, uměleckým zážitkem a tvůrčí náplní. Takže i takové procvičování násobků dvou, tří a čtyř ve třetí třídě se přetaví v pohyblivou kruhovou mandalu, která se neustále proměňuje. Každý prvek (žák, učitel) se pohybuje po své dráze a zároveň v souhře s ostatními, čímž vzniká působivý celek. A napínavý zážitek pro aktéry i diváky.

Konečně vpochoďovali i žáci šesté třídy, aby představili svůj chod. Cvičení s hůlkami nás přeneslo do hodin eurytmie, která zušlechťuje ingredience jako umění soustředěnosti, smysl pro celek

a řád, harmonický pohyb, vnímání hudby.

V třetích třídách se vařilo velmi pilně, zvesela a často ze surovin zeměpisně vzdálených. V jejich podání byl dále připraven kolový tanec se zpěvem i hra na klasické květníky, jež ruce a fantazie dětí přetvořily v exotické bubínky. Bohatě menu uzavřeli třetíáci zpěvem, a to v hebrejštině.

Při ochutnávce každého z nabízených chodů si uvědomují práci, nadšení a osobní vklad všech šéfkuchařů-učitelů. A tak velké díky patří žákům i jejich učitelům.

Přiklopit pokličku a zpátky do lesů, tedy pardon, do lavic, tělocvičen, k ponkům, ...

Zuzana Tutterová

David Newbatt – 2. třída

ĎELALIJSME BAJKU O LIŠCE VRANĚ
ASÍRU. A ZNĪMAVĚ BĪLO ŽE JSME MALOVALI
BLOČKAMA. TAKI TEN PAN MALĪŘ BIL
ANGLIČAN A NEVMĚL ČESKI. A LĪBĪLO SE
MI NA TOM JATO BĪLO HESKI BAREVIVĪ
FRANTIŠEK CHVOJKA

vúterri křám přišel pán
přišel křám malovat mi
smesi misleli že kreslíme
bárvi ale později smesi uvě-
domili že jato bájka o lišce a
vrane
mocsse mito lĪbĪlo
KLÁRKAB

David Newbatt – 7. třída

Společnou silou jsme namalovali obraz pod vedením pravého malíře Davida Newbatta.
(Kuba Strnad)

David nás seznámil s tématem. Nejprve nás motivoval ve třídě, jak krásný obraz vznikne. Pár tahy to načrtl na tabuli. Už jen podle toho, co načrtl, bylo vidět, že je to malíř.
(Sára Chromá)

Téma obrazu bylo: „Východ slunce s mořem a pevninou, s přístavem a vyplouvajícími loděmi.“ Myslím, že jsme úkol splnili na jedničku.
(Matěj Šíma)

Jako první jsme namočili papír a začali jsme malovat. Začali jsme sluncem. David umí krásně kreslit a díky němu se ten obraz podařil.
(Andrea Kolínová)

Začali jsme sluncem, bylo nádherné, když se obraz vyvíjel. Dobře při tom utíkal čas.
(Ondra Mojha)

David nás vedl od začátku, krok za krokem. Bylo úžasné nechat se vést zkušeným malířem.
(Valča Švihovcová)

Dělali jsme východ slunce na obzoru. Obraz je velmi pestrý. Malovali jsme štětcí, štětkou atd.
(Hubert Havel)

Ze začátku to vypadalo jako barevné šmouhy. Nakonec z barevných šmouh vznikl nádherný obraz.
(Mařa Boušková)

Bylo okouzující, jak se obraz proměňoval v průběhu malby. Obraz jsme vytvářeli s velmi nadaným malířem.
(Žanda Petrášková)

Kdybychom neznali kroky postupu, tak by toto dílo nevzniklo. Dílo bylo barevné a klidné.
(Vítek Chládek)

V průběhu malování jsem si neuvědomila, jak hezký obraz to nakonec může být.
(Zuzka Kalčíková)

Pár tahy jsme společně vytvořili nádherné dílo. Líbilo se mi, že jsem se naučila namalovat loď.
(Anežka Koniřová)

Bylo zajímavé společně malovat po malých kouscích a vytvořit tak jeden velký obraz. Obraz vypadá jako vycházející slunce v přístavu.

Foto: Gabriela Krobová

Davide, máte zajímavý způsob kreslení, a proto Vám děkuji za to, že jsem si mohla vyzkoušet něco zvláštního a netradičního.
(Tereza Hubingerová)

Někdy si neuvědomujeme, jak těžká může být spolupráce a strach o to, že ostatním něco zkazíme.
(Tereza Vítečková)

Samostatně bychom stěží dosáhli toho, čeho jsme dosáhli společně. Myslím, že bychom se svým dílem mohli být spokojeni. Davide, děkujeme za tuto novou zkušenost.
(Kamča Jášová)

Byla čest spolupracovat s Davidem. Tento muž mě v mnohém inspiroval.
(Jakub Čermák)

David Newbatt – 9. třída

Ve čtvrtek přišel na hodinu výtvarné výchovy David. Začal nás učit kreslit šrafem v jednom směru. Ve směru od sebe. Nejprve se začalo v levém horním rohu papíru. Poté se udělal puntík pár centimetrů od středu papíru. Výsledný obrázek byl člověk. Byl to portrét člověka, který nikdy nebyl. David

David Newbatt

řikal, že jsme udělali chybu všichni, a to, že to nemáme stejné jako on. A to je dobře. Nejsme totiž stejní a to nás od sebe odlišuje. A nic není tak špatně udělané, že bychom museli použít gumu. (Kristián Machač)

Dne 25. 11. 2018 se v deváté třídě zúčastnil při výtvarné výchově známý umělec ze Skotska. S ním žáci

Kristián Machač

deváté třídy malovali obličej neurčitěho člověka. Na kresbách bylo zvláštní to, že žáci využívali techniku šrafování a hraní si se tmou a se světlem. Celkovým výsledkem mělo být zjištění, že každý člověk je jiný a nikdo nemaluje stejně. Výuka probíhala v příjemné atmosféře a výtvary byly velmi zdařilé. Pro žáky to bylo dobré. (Viktorie Bubalová)

Václav Lebeda

5. třída v muzeu

Dne 10. 12. navštívila pátá třída v rámci epochy dějepisu Jihočeské muzeum. Tam pro ně byl připravený zážitkový vzdělávací program „Muzejní kufříky“ o době

kamenné, bronzové a železné. Děti se seznámily s daným obdobím pomocí replik nástrojů, zbraní a oděvů, které si mohly samy osahat. Díky tomu si tak lépe představily, jak dříve lidé žili. Velmi zajímavé bylo sledovat vývoj technologie výroby zbraní a změny

použitých materiálů v průběhu času. Na konci přednášky děti dostaly pracovní listy a mohly si tak samy ukotvit své nově získané znalosti o těchto obdobích.

Lucie Hájičková

Zážitkový pobyt 7. třídy na Ovčíně

Ve čtvrtek 1. října jsme v 7.50 odjeli autobusem do areálu Ovčín, blízko Stráže nad Nežárkou. Měli jsme tam pobyt, během kterého jsme se měli stmelit. Bydleli jsme v krásných chatkách po osmi a vařili zde dobře.

První aktivita byla na hřišti vzhůru za chatami, kde jsme se měli vyhábat pohybujícím se lanům. Poté jsme vylezli na dvě prkna a na nich jsme se měli seřadit podle velikosti a nesměli jsme spadnout. Poté jsme hráli běhací piškvorky, aljašský baseball, pomocí vody a dechu jsme přesouvali míček z kelímku do kelímku a nakonec do kýble. Vyráběli jsme obal pro dračí vejce, aby se nerozbito, až spadne z výšky 5 m. Nerozbila se pouze dvě ze čtyř. Proplekli jsme si ruce a pak se snažili rozmotat, navlékali

jsme obrovi prsten, aniž by se dotkl kůlu, šli jsme poslepu hodinu s tím, že nás jeden vedl a my plnili různé úkoly. Večer jsme se za úplné tmy snažili nepozorovaně dostat k určitým bodům. Lezli jsme v lanovém parku, házeli jsme míček celtou a snažili jsme se ho dostat do kýble, šli jsme labyrintem, hráli jsme na farmy a pak už jsme se balili. Nakonec jsme vytvořili plakát, který měl zobrazovat náš pobyt.

Bohužel jsme se neobešli bez úrazů. První den Kuba S. upadl

*Pan učitel naplánoval výlet,
začali jsme z toho šilet.*

*Na zážitkový pobyt jsme jeli,
nakonec jsme se tam dobře měli.*

*Program tam byl velmi pestrý,
organizátoři na nás byli ostrý.*

*Nastěhovali jsme se do pěkných útulných chatek,
při ubytování byl však zmatek.*

*Byli jsme tam s pátou třídou,
v pondělí snad do školy také přijdou.*

*Zůstali jsme všichni živí, byla jen dvě zranění,
zážitků jsme všichni plní, ale pěkně znavení.*

Markéta Boušková

a Terka V. o něj zakopla a odřela si nos. Druhý den si Bert'a zlomil ruku, když lezl v lanovém parku po kládě. Toho si nakonec odvezla sanita. My jsme odjeli opět autobusem a na zastávce u školy si nás vyzvedli rodiče.

Kamila Jášová

Ve čtvrtek 11. října se 5. a 7. třídy sešly u školy. Nastoupili jsme do autobusu a dojeli jsme až do Stráže nad Nežárkou.

Poté, co jsme se rozdělili do chatek, tedy spíš domečků, začali jsme hrát různé hry a soutěže, např. jsme v týmech přefoukávali pingpongový míček přes kelímky nebo jsme měli zavázané oči a museli jsme důvěřovat spolužákovi, který nás vedl. Večer byla noční hra, byla napínavá a zábavná.

Moc dobře na Ovčíně vařili. Druhý den ráno nás čekala krásná snídaně.

*Do autobusu jsme nasedli,
do Stráže jsme odjeli.
Dvoudenní pobyt jsme tu měli,
hry a pády jsme tu zažili.
Jako třída jsme si to užili.
Jídlo tu dobré měli,
buchty – makovec, koláčky – jsme ochutnali.*
Zuzana Kalčíková

Než jsme se druhý den balili, šli jsme hrát i s 5. třídou hru do lesa. Po obědě jsme se rozloučili a jeli zpět do Českých Budějovic.

Jsem ráda, že jsme se vydali pryč ze školy a jeli do přírody si zahrát hry. Ráda bych to zopakovala.

Sára Chromá

Ve čtvrtek 11. a v pátek 12. října naše 7. třída a 5. třída odjela na stmelovací pobyt do Stráže nad Nežárkou. Kromě třídních učitelů se na akci podíleli vyučující z Karlovy univerzity. Byla pro nás připravena spousta aktivit, které byly zaměřené na spolupráci, komunikaci a vytváření vzájemných pozitivních vztahů. Myslím si, že to byla velmi důležitá akce. Díky mému a spolužákově úrazu jsem na vlastní kůži pocítila obrovskou vlnu soucitu, podpory, a žádný vý-

směch. Na tuto akci budu vzpomínat nejen díky příjemné atmosféře, ale i díky jizvě na obličeji.

Tereza Vítečková

Prezentace ročníkových prací osmé třídy

Na waldorfských školách bývá obvyklá poměrně široká nabídka rukodělných, řemeslných a uměleckých činností. Dítě tak může od prvních let školní docházky čelit velkým výzvám: snoubit řeč s pohybem, plést, háčkovat, šít, kreslit formy, postavit „dům“, pracovat na poli, vyřezávat ze dřeva, modelovat z hlíny, vyzkoušet si měditepectví, kovářství atd. Tyto praktické činnosti můžeme vnímat jako cestu od hry k jednotlivým řemeslům tak, jak protkávají jednotlivé ročníky waldorfské školy

Foto: Dana a Roman Hanzlíkovi

a stávají se jejich nedílnou součástí. Přicházejí v pravý čas, aby odpovídaly potřebám a věku žáků. Nikdy však nejde jen o činnost samotnou, protože obratnost našich rukou jde ruku v ruce s obratností našeho myšlení. Díky nim se také spojujeme se světem, abychom v něm snad později lépe

nalezli sami sebe. Vždyť člověk není jen hlava nebo ruce, ale celá jedinečná bytost. Dnes již víme, že jednostranná výchova není tou správnou cestou. Celosvětové zkušenosti ukazují, že je potřeba oslovovat nejen hlavu, ale také srdce a ruce, tedy celého člověka. Žáci jsou tak v sedmé a osmé třídě postaveni před velký úkol v podobě ročníkové práce. Mají se osvědčit ve vlastní umělecko-řemeslné práci, zdokumentovat ji v teoretické části, smysluplně a srozumitelně celý proces přednést zvědavým posluchačům a divákům při veřejné prezentaci. Vskutku nelehký úkol! Ti, kteří byli na letošních prezentacích nebo se během jarmarku zastavili ve sborně, se mohli s výtvoři letošních osmáků blíže seznámit. Sledovat celý proces od zadání úkolu do finální prezentace se neobešlo bez napětí ani bez humoru. Každý z žáků k práci přistoupil zcela po svém, temperamenty se ukazovaly v celé kráse. Ukázalo se, že je opravdu potřeba zvolit si takovou práci, která bude jeho tvůrci blízká. To se nakonec všem povedlo. Někteří měli od počátku jasno a pustili se bez otálení do práce, jiní vše v klidu a „pohodičce“ promýšleli.

„Kdy že je termín odevzdání? Co jsem to vlastně chtěl vyrábět?“ Musím upřímně povědět, že všichni žáci tento úkol nakonec zvládli opravdu se ctí a sami si mohli odpovédět na vyslovené i tušené otázky „Kolik úsilí jsem práci věnoval? Co jsem mohl zlepšit a co se mi povedlo? Co jsem se o sobě dozvěděl? Společně s rodiči jsem i já cítil radost i hrdost: jak obstáli, jak se navzájem podporovali, jak se dokázali společně zasmát a inspirovat se navzájem. Při závěrečných prezentacích jsem si snad poprvé hlouběji uvědomil, že loučení se třídou nebude jen tak. Devítka už klepe na dveře! Na závěr se sluší ještě jednou poděkovat všem rodičům a podporovatelům, odborným garantům a Vám všem, kteří jste byli u toho. Díky!

třídní učitel Martin Hadrava

Možná mělo určitý smysl, že sis tímhle měla projít ve věku, jako je ten tvůj. Ve věku, kdy se teprve hledáš a vlastně nevíš, kdo jsi, ani kým bys chtěla být. Možná to mělo pomoci v rozhodování, jakou cestou se máš vydat a jaké se obloukem vyhnout. Máš nepořádek nejen ve svém pokoji, ale také v sobě. Pořádný nepořádek. Bylo jen na tobě, jak jsi uchopila svou šanci prosadit se, ukázat, co v tobě je a kam až jsi ochotná sama si sáhnout. Vzala jsi to jako další nesmysl, přítěž a zbytečné plýtvání Tvým časem, i to o Tobě mohlo hodně vypovědět. Uchopila jsi to jako výzvu, jako šanci být sama sobě zas o krok blíž a nestyděla ses vystoupit s tím před obecností, byla jsi na svou práci hrdá. Byla jsi na sebe hrdá. Až na potlesku si uvědomíš, že nešlo o konečný výsledek, ale o to, co jsi získala. Nešlo o nic jiného než o tu cestu.

Barbora Kortusová

Když nám ve středu skončilo vyučování, vůbec jsem si nemohla uvědomit, že za chvíli už budeme mít prezentace. K mému velkému údivu jsem se vůbec nebála, spíš naopak. Začali jsme připravovat devátou třídu a nanosili tam své výrobky. Když bylo vše připraveno, začali jsme si jen tak povídat. Já jsem si s několika lidmi zkusila říct v devítce kousek prezentace. S prázdnými židlemi to šlo hodně snadno. Začali přicházet příbuzní, židle se začaly zaplňovat. „Začínáme“, zavolal nás pan učitel a my jsme se nahrnuli do třídy. Poté spolužáci, kteří prezentovali další den, zahráli bezva scénku a pak uvaděči řekli mé jméno. No a v tu chvíli se mi rozbušilo srdce a začala jsem se trochu třást. „Tak tady je ten strach.“ Stoupla jsem si před diváky a odříkala svoji prezentaci tak, jak jsem se to naučila. Nakonec to nebylo tak hrozné a uběhlo to mnohem rychleji, než jsem čekala. Teď už jsem si mohla s kli-

dem poslechnout prezentace mých spolužáků. Všichni byli skvělí! Klidně bych si to zopakovala.

Natálie Marková

Když jsem byla menší, ráda jsem se na prezentace ročníkových prací chodila dívat a poslouchala jsem, jak své práce vyrobily jiné třídy a velmi jsem se těšila, až budu také dělat ročníkovou práci. V sedmé třídě, když jsme si měli vybrat, co bude naší prací, hned jsem věděla, co budu dělat, a říkala jsem si: „To bude brnkačka.“ Ale později jsem zjistila, že to taková brnkačka nebude. Začala jsem si připravovat věci na vyrábění a už tam se objevily potíže. Ale v mé třídě to málokomu šlo samo. To byla moje útěcha. A tak jsem svou práci pořád oddalovala. Strašně mě to štvalo. Nakonec jsem to ale zvládla já i ostatní spolužáci. Budoucím osmákům bych dala jednu radu: *Neodkládejte svou práci na poslední chvíli!*

Judita Hudečková

Jak se žije na lyceu?

Je to pohoda. • Tady se nežije, tady se přežívá! • Dobře! • Žije.

Chápu, že pro někoho, kdo denně dojíždí a vstává v půl šesté nebo dojížděním zabije šest hodin každý pátek a neděli, je to asi přežívání, aspoň v tomhle ohledu. Ti, kdo jsou tu na internátě, vytvořili silnou skupinku a drží solidárně při sobě. Jsou za vodou a vstávají v sedm. A to ani nepíšu o „Budějčácích“, z nichž někteří vstávají až v půl osmé. Naštěstí nám výuka začíná až ve čtvrt na devět, a tak se to ve všech případech dá minimálně přežít.

Každý z nás na to má svůj názor, ale jelikož nás v září začínalo patnáct a nyní je nás sedmnáct, řekla bych, že se nám daří více než dobře. Žijeme si tu veselým a činorodým životem. Máme oblíbené spolužáky i předměty. Přestože je naše třída tolik různorodá, vycházíme spolu zatím dobře a ani věkové rozdíly nám nevadí. A že je to někdy až dva

a půl roku! A ani to, že třídu tvoří převážně holky, kterých je dvanáct a kluci jsou v menšině pěti kusů, neodrazuje pány od veselé zábavy, jakou je velmi oblíbené házení s kartami, vyklánění se z okna ve čtvrtém patře a zkoušení, kdo vypadne nejdřív nebo házení čímkoli. Co většina z nás oceňuje, je rovnocenný přístup učitele k žákovi. I když na vykání jsme si ještě nezvykli. Ostatně ani učitelé ne. Epochy se nám střídají jak na běžícím páse. A pro většinu třídy je pouze slovní hodnocení novinkou. Zvykáme si na to i na vypracovávání svého portfolia.

Co chvíli nám docházku zpestří něčí narozeniny, které pečlivě slavíme a nebojíme se ani svátků našich učitelů. Velmi rádi jíme, žebráme a dělíme se. Bohužel nemáme zřízené obědy, a tak se ti

Foto: Eva Mágrová

odvážnější z nás chodí stravovat do menzy vysoké školy. Ti méně odvážní si nosí obědy domácí nebo chodí lovit do budějovických ulic. Mimo „gastrozážitky“ jsme se účastnili skvělé výstavy Františka Kupky, Neviditelné výstavy a drobné exkurze po Praze, v rámci výtvarné výchovy a dějin umění. Dále jsme navštívili seniorský dům Emauzích v rámci WOW-Day. Nebo jsme se podívali na budějovickou zdrávku a zkoumali, jaká jsme krevní skupina. Převažuje A ☺. A protože naše lyceum vděčí spoustě sponzorů za

finanční podporu, měli jsme možnost poděkovat prostřednictvím přání a fotografie Naně Göbel z německé nadace, která podpořila vznik našeho lycea. V prozatímních prostorách v Nové ulici se nám líbí, i když stěny jsou holé a schodů nahoru je sto osmáct. A vážně, každé ráno? To je dobrá rozcvička! Drobet se pereme s akustikou ve třídě, což nás na druhou stranu učí mluvit nahlas a srozumitelně. Nebo nemluvit vůbec ☺.

Rozhodně stojí za zmínku i tělesná výchova, při které jsme nejčastěji vyráželi do ulic a parků a nechtěně bavili kolemjdoucí pečlivým plněním zadaných úkolů. Mezi ně patřilo: vylézt na jeden strom celá třída za deset minut, oběhnout několik stromů, následně je obskát na jedné noze, nebo stavění lidské pyramidy či dělání kotrmelců z chůze. Je toho opravdu hodně, co děláme, rozdíl oproti základní škole je v tom, že na všechny předměty máme odborníky, kteří svůj obor mají rádi a chtějí nám z něj co nejvíc předat. I když někdy mají pocit, že jejich předmět je jediný a že zvládneme vypracovat spoustu zadaných úloh za krátký čas. Jenže takhle jich přijde za sebou za den šest a desáťáku, zblázní se!

Tak už to na středních školách prostě bývá...

A já doufám, že naše třídička bude spokojeně žít dál a těšit se na svou o rok mladší sestřičku. A snad už v naší nové budově.

Alžběta Čápková

Inzerce

Prodáme přenosné klávesy Yamaha PSR

E333 (61 kláves) s příslušenstvím (stojan na noty, nožní pedál, adaptér. Plně funkční. Původní cena: 5000 Kč. Cena nyní: 3000 Kč. 603 375 040, markova@waldorfb.cz

Zvonek – prosinec 2018

Redakce: Eva Sokolová, Pavla Křížová, Dagmar Hrádková

Prepress: Dana Hanzlíková Vašková

Kontakt: zvonek@waldorfb.cz

Internet: www.waldorfb.cz

Logo: Bára Šimová

Redakční uzávěrka pro další číslo: 22. 2. 2019.

Redakce si vyhrazuje právo nezařazení, krácení a běžné redakční úpravy příspěvků.

NEPRODEJNÉ

KALENDÁRIUM aneb co, kdy a kde ...

do 2. 1.	Vánoční prázdniny	12. 2.	Třídní schůzka 8. tř. (18.00)
3.–4. 1.	Ředitelské volno	13. 2.	Měsíční slavnost 3., 6. a 9. tř.
7. 1.	Kruh rodičů (18.00)		Třídní schůzka 3. B (17.15)
8. 1.	Třídní schůzka 4. tř. (17.30)	14. 2.	Třídní schůzka 1. B (19.00)
8. 1.	Hlavní motivy výchovy a výuky ve 4. tř. aneb „Orientace, směřování.“ (18.00)	16.2.	„W SOBOTA“ – prožitkový den pro rodiče budoucích prvňáčků
8.–10. 1.	Dny otevřené výuky	19. 2.	Hlavní motivy výchovy a výuky v 5. tř. aneb „Prostor a čas. Rovnováha.“ (18.00)
14. 1.	Třídní schůzka 6. tř. (17.00)	19.–21. 2.	Dny otevřené výuky
15. 1.	Třídní schůzka 1. B a 2. třídy (17.00)	22. 2.	Ples školy
16. 1.	Měsíční slavnost 2., 5. a 8. tř.	27. 2.	Třídní schůzka 5. tř. (16.00)
17. 1.	Třídní schůzka 1. A (19.00)	4. 3.	Kruh rodičů (18.00)
28. 1.	Třídní schůzka 7. tř. (17.00)	7.–8.3.	Předzápis
31. 1.	Vydávání vysvědčení, konec prvního pololetí	12. 3.	Hlavní motivy výchovy a výuky v 6. tř. aneb „Důslednost. Příčinná souvislost, kauzalita.“ (18.00)
1. 2.	Pololetní prázdniny		
2.–10. 2.	Jarní prázdniny		
11. 2.	Kruh rodičů (18.00)		
	Třídní schůzka 6. tř. (17.00)		
12. 2.	Třídní schůzka 4. tř. (17.30)		

Zvoníme u ... Pavly Křížové

Jako poslední zpovídáné připadl mi úkol vybrat, u koho zazvoníme tentokrát. Než jsem stihla začít dumat nad tím, koho oslovím, sedla mi krásně na mušku Pavla Křížová, třídní učitelka 3. třídy, kterou potkávám každý týden na zkoušce sboru. A stejně jako Pavla dokáže zachránit každou překerní sborovou situaci a bravurně odzpívá jakýkoli hlas jakékoli písně, vytrhla mi trn z paty i s rozhovorem. Tak tedy Pavlo, zvoníme, CRRRRR!

Jaká byla Tvoje cesta k Waldorfské pedagogice? Moje cesta byla zajímavá

a vyprávění by zabralo polovinu rozsahu časopisu ☺.

Jsem moc ráda, že jsme se potkaly a propletly.

Jaký byl Tvůj největší hudební zážitek v životě? Mám za sebou mnoho silných hudebních zážitků z různých oblastí a období a jsou neporovnatelné! Neumím určit, který byl ten nej. Z letošního roku mám zatím dva silné zážitky, a to byla opera *Její pastorkyňa* Leoše Janáčka a muzikál *Mefisto* od autorů Daniela Bartáka a Zdeňka Zelenky.

Co je podle Tebe nejdůležitější při předávání lásky k hudbě dětem?

Nejdůležitější je stálá podpora ve chvílích pochybností o nadání či talentu k hudbě. „Nezabít“ v dítěti chuť zpívat a aktivně hudbu provozovat. Učitel má velkou sílu a moc lásku k hudbě v dítěti probudit a udržet.

Vzpomeneš si na pedagoga, který Tě v životě nejvíc ovlivnil? Na základní škole to byla paní učitelka Jana Smejkalová, která nás učila matematiku. Na gymnáziu potom pan učitel Jan Blažek, machr na chemii. Byli to výborní učitelé a v rámci možností tehdejší školy přátelé a rádcí.

Jak slaviš/prožíváš Vánoce? Vánoce mám ráda od dětství. Dlouhé období adventu se snažím prožít v očekávání naplněném pečením cukroví, lehkým úklidem a těšením se, až přijde. Věřím, že se letos zase dočkám. Mám ráda vánoční hudbu, adventní písně a koledy. Ráda si je zazpívám a zahraji i poslechnu.

Co si přeješ od Ježíška? Rozzářené oči dětí, vánoční pohádky, setkání s přáteli a hlavně klid a odpočinek.

Kristýna Mercer